

Valtuusto

Aika 23.03.2026 klo 17:00 -

Paikka Tuusniemen kunnanvirasto, valtuustosali

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
2	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
3	Tuloslaskelman toteutuminen 1-10.2025	6
4	Tuloslaskelman toteutuminen 1-11.2025	8
5	Ennakkotieto kunnan vuoden 2025 tilinpäätöksestä	10
6	Kunnan vuoden 2025 muutetun talousarvion ylitysten hyväksyminen	12
7	Muutos kunnan talousarvion 2026 tuloslaskelmaosaan: Valtionosuudet	13
8	Tuusniemen kuntastrategian hyväksyminen	14
9	Päätös Tuusniemen kunnan sote- ja pela-kiinteistöjen yhtiöittämisestä jättämisestä	17
10	Päiväkodin toiminnan keskittäminen yhteen toimipisteeseen	19
11	Määräalan myynti: Tuusmäki	22
12	Vastaus valtuustoaloitteeseen: Muutos vuotuisen talousarvioprosessiin	24
13	Vuoden 2025 aloitteet	27
14	Muut mahdolliset asiat	29

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Koistinen Minna	Puheenjohtaja
	Pitkänen Juha	1. varapuheenjohtaja
	Kähkönen Martti	2. varapuheenjohtaja
	Hämäläinen Markku	Jäsen
	Iivonen Tuomo	Jäsen
	Jäntti Eevariitta	Jäsen
	Karinen Päivi	Jäsen
	Kolari Terttu	Jäsen
	Kuronen Antti	Jäsen
	Martikainen Pekka	Jäsen
	Mustonen Hanna	Jäsen
	Riekkinen Irma	Jäsen
	Räsänen Heimo	Jäsen
	Räsänen Maija	Jäsen
	Smolander Heikki	Jäsen
	Tirkkonen Olli-Matti	Jäsen
	Toivanen Jarkko	Jäsen
	Kiviluoma Timo	Kunnanjohtaja
	Karttunen Janne	Rehtori
	Rissanen Paula	Tekninen johtaja
	Hartojoki Sirpa	Hallintojohtaja

Pöytäkirja allekirjoitetaan sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Käsitellyt asiat 1-14

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Tarkastusvuorossa ovat Irma Riekkinen ja Heimo Räsänen.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus

Puheenjohtaja Minna Koistinen

Pöytäkirjanpitäjä Sirpa Hartojoki

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Tarkastusaika

Tuusniemi 24.3.2026 klo 14:00 alkaen

Irma Riekkinen

Heimo Räsänen

PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ

Tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kunnan verkkosivuilla
www.tuusniemi.fi 30.03.2026

1
Laillisuus ja päätösvaltaisuus

KV 23.03.2026

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

2

Pöytäkirjantarkastajien valinta

KV 23.03.2026

Tarkastusvuorossa ovat Irma Riekkinen ja Heimo Räsänen.

Valmistelija

Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036

Päätösehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Irma Riekkinen ja Heimo Räsänen.

Päätös

3

Tuloslaskelman toteutuminen 1-10.2025

KH 15.12.2025 § 259

Toimintatuotot ovat toteutuneet ajankohdan normaalitoteumaan (83,3 %) verrattuna 10,7 % -yksikköä ja 381.569 euroa suurempina, toteuman ollessa 94,0 % eli 3.372.903 euroa. Edellisvuonna vastaavasti toimintatuottojen toteuma oli 90,7 % eli 2.620.228 euroa.

Toimintakulujen toteuma oli 77,8 % eli 5,5 % -yksikköä ja 468.272 euroa normaalitoteumaa pienempi, ollen -7.062.818 euroa. Edellisvuonna vastaavasti toimintakulujen toteuma oli 82,0 % eli -7.146.643 euroa.

Toimintakatteen toteuma oli 67,3 % eli 16,0 % -yksikköä ja 880.569 euroa alle normaalitoteuman, ollen -3.689.157 euroa. Edellisvuonna vastaavasti toimintakatteen toteuma oli 77,5 % eli -4.516.414 euroa.

Verotulojen toteuma oli 86,5 % eli 3,2 % -yksikköä ja 171.020 euroa normaalitoteumaa suurempi, ollen 4.612.687 euroa. Edellisvuonna vastaavasti verotulojen toteuma oli 83,7 % eli 4.353.571 euroa.

Valtionosuuksien toteuma oli 83,3 % eli talousarvion mukainen, ollen 169.123 euroa. Edellisvuonna vastaavasti valtionosuuksien toteuma oli 111,6 % eli 30.130 euroa.

Vuosikate oli 1.219.672 euroa, prosentuaalisen toteuman ollessa 1.010,3 %, kun koko vuodelle on budjetoitu vuosikatetta 120.727 euroa. Edellisvuonna vastaavasti vuosikatteen toteuma oli -19,3 % eli 93.814 euroa.

734.007 euron suuruisten poistojen jälkeen tilikauden tulos tarkastelujaksolta oli 485.664 euroa ylijäämäinen, talousarvion prosentuaalisen toteuman ollessa -70,8 %. Vastaavasti edellisvuonna tilikauden tulos oli tarkastelujaksolla alijäämäinen 649.300 euroa, talousarvion prosentuaalisen toteuman ollessa 52,1 %.

Tuloslaskelman koko vuoden toteuman arvioidaan olevan lähellä 0 - tulosta.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tuloslaskelman tietoonsa saatetuksi ja saattaa sen edelleen valtuustolle tiedoksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KV 23.03.2026
91/02.05.06/2026

Päätös

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite1	Tuloslaskelman toteutuminen 1-10.2025

4

Tuloslaskelman toteutuminen 1-11.2025

KH 19.01.2026 § 4

Toimintatuotot ovat toteutuneet ajankohdan normaalitoteumaan (91,6 %) verrattuna 8,3 % -yksikköä ja 294.252 euroa suurempina, toteuman ollessa 99,9 % eli 3.584.719 euroa. Edellisvuonna vastaavasti toimintatuottojen toteuma oli 97,5 % eli 2.817.895 euroa.

Toimintakulujen toteuma oli 85,6 % eli 6,0 % -yksikköä ja 756.106 euroa normaalitoteumaa pienempi, ollen -7.766.025 euroa. Edellisvuonna vastaavasti toimintakulujen toteuma oli 90,0 % eli -7.843.392 euroa.

Toimintakatteen toteuma oli 76,2 % eli 15,4 % -yksikköä ja 846.151 euroa alle normaalitoteuman, ollen -4.180.548 euroa. Edellisvuonna vastaavasti toimintakatteen toteuma oli 86,0 % eli -5.014.428 euroa.

Verotulojen toteuma oli 96,6 % eli 0,5 % -yksikköä ja 262.894 euroa normaalitoteumaa suurempi, ollen 5.148.728 euroa. Edellisvuonna vastaavasti verotulojen toteuma oli 93,2 % eli 4.845.493 euroa.

Valtionosuuksien toteuma oli 91,9 % eli 0,3 % -yksikköä ja 463 euroa normaalitoteumaa suurempi, ollen 186.547 euroa. Edellisvuonna vastaavasti valtionosuuksien toteuma oli 131,7 % eli 35.556 euroa.

Vuosikate oli 1.266.218 euroa, prosentuaalisen toteuman ollessa 1.048,8 %, kun koko vuodelle on budjetoitu vuosikatetta 120.727 euroa. Edellisvuonna vastaavasti vuosikatteen toteuma oli 12,5 % eli 64.414 euroa.

808.514 euron suuruisten poistojen jälkeen tilikauden tulos tarkastelujaksolta oli 457.703 euroa ylijäämäinen, talousarvion prosentuaalisen toteuman ollessa -66,7 %. Vastaavasti edellisvuonna tilikauden tulos oli tarkastelujaksolla alijäämäinen 755.476 euroa, talousarvion prosentuaalisen toteuman ollessa 59,2 %.

Kunnan koko tilikauden 2025 ennakoidaan jäävän lievästi ylijäämäiseksi.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tuloslaskelman tietoonsa saatetuksi ja esittää sen edelleen valtuustolle tiedoksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KV 23.03.2026
92/02.05.06/2026

Päätös

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite2	Tuloslaskelman toteutuminen 1-11.2025

5

Ennakkotieto kunnan vuoden 2025 tilinpäätöksestä

KH 23.02.2026 § 32

Kunnan tilinpäätöksen laatiminen on edennyt pääpiirteittäin aikataulun mukaisesti, mutta tilinpäätös on vielä keskeneräinen. Vuoden 2025 kirjanpito tilinpäätösvienteineen on kuitenkin edennyt jo niin pitkälle, että sen perusteella voidaan antaa jo melko luotettava ennakkotieto kunnan talouden toteumasta tuloslaskelmamuodossa. Ennakkotietona kunnan vuoden 2024 ulkoisten toimintatuottojen arvioidaan olevan noin 4,14 milj. euroa (3,46 milj. euroa vuonna 2024), mikä on noin 0,29 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän. Ulkoisten toimintakulujen vuodelta 2025 ennakoidaan olevan noin -8,63 milj. euroa (-8,72 milj. euroa), mikä on noin 0,51 milj. euroa alle talousarvion. Toimintakatteen vuodelta 2025 arvioidaan olevan siten -4,49 milj. euroa (-5,24 milj. euroa), mikä on 0,80 milj. euroa muutettua talousarviota parempi.

Verotulokertymä toteutui 0,21 milj. euroa muutettua talousarviota suurempana, ollen 5,54 milj. euroa (5,29 milj. euroa). Valtionosuudet alittivat muutetun talousarvion 0,86 milj. euroa, ollen 0,11 milj. euroa (0,05 milj. euroa). Vuosikatteen vuodelle 2025 ennakoidaan muodostuvan noin 1,27 milj. euroa (0,28 milj. euroa), mikä on noin 0,97 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Tilikauden ylijäämäksi vuodelta 2025 ennakoidaan noin 0,45 milj. euroa (-0,50 milj. euroa), mikä on noin 0,95 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Tilinpäätösennuste sisältää pakollisen varauksen 98 000 euroa aluepelastuslaitoksen varallaolokorvauksien maksamiseen tuomioistuinten tuomioiden perusteella.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee vuoden 2025 tilinpäätöksen ennakkotiedot tietoonsa saatetuksi ja esittää ne edelleen valtuustolle tiedoksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Päätös

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite3	Tilinpäätösennuste 2025

6

Kunnan vuoden 2025 muutetun talousarvion ylitysten hyväksyminen

KH 16.03.2026 § 43

Talousarviosta ja sen sitovuudesta säädetään kuntalain 110 §:ssä. Talousarvion sitovuustasosta valtuusto päättää vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Vuoden 2025 talousarvion käyttötalousosan valtuusto on hyväksynyt bruttositovuustasolla. Tähän poikkeuksena ovat nettositovuustasolla hyväksytyt vesihuoltolaitoksen ja ateriapalvelujen talousarviot. Valtuuston nähden sitovat erät on määritelty vuoden 2025 talousarviokirjan sivuilla 16-17.

Koko kunnan tasolla muutettun talousarvion 2025 käyttötalousosan toimintakuluissa ei tapahtunut ylityksiä. Valtuuston päättämissä sitovuustasoissa on kuitenkin tapahtunut kulujen ylityksiä.

Muutetun talousarvion käyttötalousosassa bruttomenot ovat sitovuustasolla (tulosaluetaso) ylittyneet tai bruttotulot alittuneet seuraavasti:

- perusopetus, kulujen ylitys 34.000 euroa. Keskeisinä ylityksen syinä olivat palvelujen ostoissa tapahtuneet ylitykset, joita olivat etenkin muille kunnille maksetut kotikuntakorvaukset, koulukuljetuskustannukset ja ict-palvelujen menot. Näihin ylityksiin on haettu aikanaan talousarviomuutoksella lisää määrärahaa 100.000 euroa, mutta myönnetty 50.000 euroa
- ateriapalvelujen toimintakate toteutui 2.800 euroa budjetoitua heikompana. Keskeisimpänä syynä oli kouluaterioiden budjetoitua pienempi toteutuma.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy ja esittää edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi esittelytekstissä eriteltyt vuoden 2025 muutetun talousarvion käyttötalousosan toimintakulujen ylitykset.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KV 23.03.2026
66/02.02.00/2026

Päätös

7

Muutos kunnan talousarvion 2026 tuloslaskelmaosaan: Valtionosuudet

KH 16.03.2026 § 44

Kunnan vuoden 2026 talousarviota laadittaessa on valtionosuuksien yhteismääräksi budjetoitu nolla euroa tuolloin käytettävissä olleiden ennakollisten valtionosuuslaskelmien pohjalta. Joulukuun 2025 lopulla valtiovarainministeriö on vahvistanut päätöksensä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvauksesta vuonna 2026. Tässä päätöksessä on tullut muutosta vuoden 2026 ennakollisiin valtionosuuslaskelmiin nähden yhteensä -263.000 euroa, josta -143.000 euroa kunnan peruspalvelujen valtionosuuksiin ja -120.000 euroa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettuun rahoitukseen.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy ja esittää edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi talousarviomuutoksena kunnan vuoden 2026 talousarvion tuloslaskelmaosaan valtionosuuksien määrän alentamista yhteensä 263.000 euroa. Summasta 143.000 euroa kohdennetaan kunnan peruspalvelujen valtionosuuksiin ja 120.000 euroa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettuun rahoitukseen.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KV 23.03.2026
65/02.02.00/2026

Päätös

8

Tuusniemen kuntastrategian hyväksyminen

KH 16.03.2026 § 45

Kuntalain mukaan kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen

Kunnan vaikuttamistoimielimet antoivat kuntastrategialuonnokseen lausuntonsa. Vanhus- ja vammaisneuvoston lausunnossa läpileikkaavana ajatuksena oli ikääntyneiden ja erityisryhmien turvallinen asuminen ja viihtyisä elinympäristö ja näiden mahdollistamiseksi tehtävät tarvittavat toimenpiteet. Nuorisovaltuuston lausunnossa korostui vahvasti kunnan itsenäisyys sekä oman lukion säilymisen merkitys, myös heijastusvaikutuksineen yläkoulun puolelle.

Lain mukaan kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Tuusniemen kunnanvaltuuston laatima kuntastrategia on kunnan ylimmällä päättävällä tasolla hyväksyttävä asiakirja, jossa määritellään kunnan toimintaa ja taloutta vuodesta 2026 eteenpäin. Strategiassa kunnan visio on itsenäinen, viisaasti sopeutuva kunta. Strategian arvot ovat yhteistyö, luottamus, vastuullisuus ja yhteinen sitoutuminen.

Kunnan vaikuttamistoimielimet antoivat kuntastrategialuonnokseen lausuntonsa. Vanhus- ja vammaisneuvoston lausunnossa läpileikkaavana ajatuksena oli ikääntyneiden ja erityisryhmien turvallinen asuminen ja viihtyisä elinympäristö ja näiden mahdollistamiseksi tehtävät tarvittavat toimenpiteet. Nuorisovaltuuston lausunnossa korostui vahvasti kunnan itsenäisyys sekä oman lukion säilymisen merkitys, myös heijastusvaikutuksineen yläkoulun puolelle.

Strategialuonnosta on myös käsitelty kunnan henkilöstökokouksessa sekä YHTY:ssä.

Strategian käytännön toteuttamisen päävastuu on kunnanhallituksella, lautakunnilla sekä kunnanjohtajan johtoryhmällä. Strategian johdonmukainen toteuttaminen vaatii luottamushenkilöjohdon sekä

virkamiesjohdon selkeää työnjakoa ja sitoutumista omien tehtävien hoitamiseen. Kuntastrategian onnistunut ja systemaattinen käytäntöön vienti edellyttää sen onnistunutta sisäistämistä organisaation kaikilla tasoilla. Kuntastrategia on yhteinen näkemys Tuusniemen kunnan suunnasta.

Valmistelija Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus Kunnanhallitus hyväksyy ja esittää edelleen valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan Tuusniemen kuntastrategian. Kuntastrategiaa aloitetaan toteuttamaan heti kun valtuuston hyväksymispäätös saa lainvoiman.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KV 23.03.2026
68/00.01.02.00/2026

Päätös

Liitteet
Numero Otsikko
Liite4 Tuusniemi_kuntastrategia lopullinen

9

Päätös Tuusniemen kunnan sote- ja pela-kiinteistöjen yhtiöittämättä jättämisestä

KH 15.12.2025 § 264

Taustaa

Perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat toimitilat (jäljempänä: "sote- ja pela-kiinteistöt") siirrettiin hyvinvointialueen hallintaan viimeistään 1.1.2023 alkaen, sosiaali- ja terveydenhuolto- ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta annetun lain, 616/2021, (ns. "voimaansaattolaki") 22 §:n mukaisesti.

Hyvinvointialueen ja kunnan tuli tehdä toimitilojen hallinnasta vuokrasopimukset siten, että ne ovat voimassa ainakin 31.12.2025 asti. Em. sääntely mahdollisti toimitilojen vuokraamisen hyvinvointialueelle ilman kuntalain (410/2015) 15. luvussa tarkoitettua yhtiöittämisvelvoitetta.

Lakisääteisen vuokraamisvelvoitteen päättyessä 31.12.2025 kunnan tulee ottaa huomioon kuntalain 126 §:ssä säädetty yhtiöittämisvelvoite. Sen 1 momentin mukaan kunnan hoitaessa 7 §:ssä tarkoitettua tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla, sen on annettava tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi. Kuntalain 126 §:n 2 momentissa säädetään tilanteista, joissa kunnan ei katsota toimivan kilpailutilanteessa markkinoilla. Lain 127 §:ssä on säädetty poikkeuksista 126 §:n yhtiöittämisvelvollisuuteen.

Kiinteistöjen ja toimitilojen vuokraaminen hyvinvointialueelle on yhtiöittämisvelvoitteeseen kuuluvaa toimintaa, eikä se suoraan sisälly kuntalain 126 §:n 2 momentin mukaisiin poikkeuksiin yhtiöittämisvelvoitteesta. Kuntalain 127 §:ssä on säädetty muista poikkeuksista 126 §:n yhtiöittämisvelvollisuuteen. Jos sote- ja pela-kiinteistöjen vuokraustoiminnan markkinavaikutukset ovat vähäiset, voidaan soveltaa 127 §:n 1 momentin vähäisyyspoikkeusta yhtiöittämisvelvollisuuteen.

Neuvottelut vuokrattavista tiloista ja vuokratasoista 1.1.2026 alkaen on Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa Tuusniemen kunnan osalta käyty. Vuokrasopimusperusteisen työstämisen yksityiskohtien osalta on parhaillaan meneillään. Tuusniemen kunnalla on seuraavat kiinteistöt, joita Pohjois-Savon hyvinvointialue myös vuoden 2026 puolella alkaen vuokraa omien lakisääteisten sote- ja pela-tehtävänsä hoitamiseen:

1. Paloasema (pois lukien autokorjaamolle vuokratut tilat)
2. Terveyskeskus- palvelukeskus kokonaisuus (pois lukien sairaalan ja kunnan keskuskeittiön tilat).

Kysymys yhtiöittämistarpeesta ei koske yksittäisiä pieniä vuokrauskohteita, joissa kiinteistö on pääasiassa kunnan omassa käytössä. Näitä kiinteistöjä ovat kunnantalo ja yhtenäiskoulu.

Yhtiöittämisen lähtökohtia

Valmistelun lähtökohtana on voimassa olevien sosiaali- ja terveydenhuollon, sekä pelastustoimen kiinteistöjen vuokrasopimusten tilanne ja näkymä vuokrasopimusten kestoon ja saavutettavaan vuokratasoon. Pohjois-Savon hyvinvointialueen jatkossakin vuokraamia terveyskeskus - palvelukeskus kokonaisuutta ja paloasemaa on tarkasteltu yhtiöittämisvelvoitteen näkökulmasta: Koskeeko yhtiöittämisvelvollisuus molempia kiinteistökokonaisuuksia, vai soveltuvatko näihin poikkeukset yhtiöittämisvelvoitteesta.

Selvitys yhtiöittämättä jättämisen edellytyksistä

Sote- ja pela -toimitiloja vuokratessaan kunta lähtökohtaisesti toimii kilpailuilla markkinoilla kuntalain 126 §:n mukaan. Kunta arvioi itse, onko kunnan alueella sote- ja pela -kiinteistömarkkinaa, ottaen huomioon sen, että kynnys siihen tulkintaan, ettei kunnassa olisi toimivaa sote- ja pela -kiinteistöjen vuokramarkkinaa, on korkea.

Tuusniemen kunta on teettänyt selvitystyön BDO Oy:llä yhtiöittämättä jättämisen juridisista ja kilpailullisista edellytyksistä. BDO Oy on laatinut sote- ja pela -kiinteistöjen markkinaselvityksen sekä kilpailuoikeudellisen lausunnon markkinatoiminnasta toimitilojen vuokrauksessa hyvinvointialueelle. BDO Oy:n kilpailuoikeudellisen arvioinnin yhteenvedossa on todettu sote- ja pelakiinteistöjen osalta seuraavaa: ”Paloaseman toiminta liittyy niin vahvasti hyvinvointialueen ja kunnan väestönsuojelutehtäviin ja niiden keskinäisiin yhteistoimintavelvoitteisiin, että kun otetaan lisäksi huomioon kunnan alueidenkäyttölain mukaiset tehtävät, tämän kiinteistön vuokraaminen hyvinvointialueelle ei todennäköisesti ole yhtiöittämisvelvoitteen piirissä.

Palvelukeskuksen hoivakotien osalta markkinoilla on Suomessa kilpailua kiinteistösijoittajien kesken, joskaan mielenkiinto ei kohdistu kasvukeskusten ulkopuolelle. Tästä johtuen palvelukeskus-terveysasema rakennuksen osalta ei voida täysin sulkea pois sitä mahdollisuutta, että kunta toimii näitä tiloja vuokratessaan kilpailuilla markkinoilla. Kun markkinaolosuhteet ovat kuitenkin sellaiset, että ne eivät mahdollista kaupallista toimintaa (hyvinvointialueen heikot vuokrausehdot ja markkinavoima hinnoittelussa, kunnan pieni markkinaosuus, kaavoitettujen tonttien ja olemassa olevien soveltuvien rakennusten puuttuminen, sekä pieni markkina alueellisesti sekä euroiltaan), on vaikutus kilpailuun niin vähäinen, että kilpailu ei kunnan toiminnasta johtuen vääristy (poikkeamisperuste yhtiöittämiselle kuntalain 127 § 1 momentin 1 kohta). Palvelukeskuksessa sijaitsevan keittiön rooli kunnan toiminnan jatkuvuussuunnittelussa ja

lisäksi puoltavat sitä, että kiinteistön vuokraus ei mahdollisesti ole

yhtiöittämisvelvollisuuden piirissä (poikkeamisperuste yhtiöittämiselle kuntalain 127 §:n 1 momentin 7 kohta).”

Riski virheellisestä menettelystä

KKV:n mahdollinen puuttuminen tilanteeseen tapahtuisi ensisijaisesti neuvotteluteitse. Valvonta on jälkikäteistä, eikä taannehtivia sanktioita lähtökohtaisesti ole. Riski seuraamuksista on arvioitu vähäiseksi, kun toiminta dokumentoidaan asianmukaisesti ja hinnoittelu sekä kirjanpito hoidetaan lain edellyttämällä tavalla.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Tuusniemen kunta:

1. jättää yhtiöittämisen tekemättä, koska kunnan sote- ja pela - kiinteistöjen vuokraustoiminnan vaikutus näihin markkinoihin on laissa tarkoitettulla tavalla vähäinen ja kiinteistöillä on merkitystä myös kunnan toiminnan jatkuvuussuunnittelussa
2. tarkastelee markkinoiden kehittymistä säännöllisesti ja reagoi tarvittaessa markkinatilanteen muutokseen
3. ryhtyy pitämään sote -ja pelakiinteistöjen vuokraamisesta erillistä, muusta kunnan toiminnasta eriytettyä kirjanpitoa, kilpailulain (948/2011) 30 d § 5. kohdassa edellytetyllä tavalla.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Juha Pitkänen oli esteellisenä poissa kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajan klo 17.35 - 17:40. Peruste: yhteisöjäävi.

KV 23.03.2026
93/00.02.00/2026

Päätös

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite5	Sote- ja pela-kiinteistöjen markkinaselvitys BDO_Tuusniemi
Liite6	Kilpailuoikeudellinen lausunto markkinatoiminnasta toimitilojen vuokrauksessa hyvinvointialueelle

10

Päiväkodin toiminnan keskittäminen yhteen toimipisteeseen

Siv.ltk 21.01.2026 § 3

Kunnanvaltuusto on 8.12.2025 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2026. Varhaiskasvatuksen osalta siinä lausutaan seuraavasti:

Laadukkaan varhaiskasvatuksen turvaamiseksi päiväkodin toimintaa harkitaan keskitettäväksi yhteen toimipisteeseen kesästä 2026 alkaen. Mikäli keskittämiseen päädytään, selvitetään korvaavien palveluiden mahdollisuus. Päivähoitomaksuista luovutaan 1.8.2026 alkaen.

Päiväkodin johtaja Tiina Räsänen ja varhaiskasvatuksen opettaja Jaana Miettinen ovat valmistelleet liitteenä olevan selvityksen päivähoidon kokonaistilanteesta ja tulevaisuuden näkymistä. Siinä kuvataan kunnan varhaiskasvatuksen lapsimäärän kehitystä tähän saakka ja ennakoidaan lähivuosien kehitystä. Lapsimäärä on vähentynyt nopeasti ja väheneminen jatkuu myös seuraavien vuosien aikana.

Selvityksessä tuodaan esille kahdessa yksikössä toimimisen haasteita toiminnallisesti, taloudellisesti ja pedagogisesti. Siinä on myös kuvailtu, miten ja millä aikataululla yhteen toimipisteeseen siirtyminen onnistuisi ja mitä hyötyjä tästä olisi lapsikeskeisen laadukkaan varhaiskasvatuksen tuottamisen kannalta. Yhteenvetona voidaan todeta, että yhden yksikön ratkaisulla saavutettaisiin merkittäviä ja pysyviä hyötyjä. Kahdessa yksikössä jatkaminen puolestaan vaikeutuisi entisestään lapsimäärän pienenemyessä. Ratkaisu pidentäisi yksittäisten lasten matkaa päiväkotiin enimmillään 12 km suuntaansa. Valitettavasti emme ole löytäneet vaihtoehtoista tapaa tuottaa varhaiskasvatuspalveluja heille niin, että se olisi laadukasta, taloudellista ja kaikille kuntalaisille tasapuolista.

Joudumme sopeutumaan tilanteeseen, jossa kunnan lapsimäärä on vakiintumassa uudelle aikaisempaa huomattavasti alhaisemmalle tasolle. Muutos on juuri nyt erittäin nopeaa ja on tärkeää reagoida siihen ennakoiden ja suunnitelmallisesti. On myös huomioitava, miten ikäluokkien pienenemyessä lapset siirtyvät sujuvasti esi- ja perusopetukseen ja miten nämä palvelut jatkossa tuotetaan. Päiväkodin toiminnan keskittäminen koulukeskuksen välittömään läheisyyteen helpoittaisi myös varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä. Keskittäminen ei tämän hetkisen tiedon mukaan vaikuta vakituisten henkilöstön työ- ja virkasuhteisiin. On kuitenkin harkittava muutosneuvotteluiden tarpeellisuutta ennen kunnanvaltuuston mahdollista päätöstä.

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle

- 1) edelleen kunnanvaltuustolle esitettäväksi, että Tuusniemen kunnan varhaiskasvatus keskitetään päiväkotitupaan 1.6.2026 alkaen.
- 2) että se käynnistää tarvittaessa muutosneuvottelut asiaa koskien.

Päiväkodin johtaja Tiina Räsänen ja varhaiskasvatuksen opettaja Jaana Miettinen esittelivät kokouksessa selvitystä varhaiskasvatuksesta.

Lautakunnan varapuheenjohtaja Hanna Mustonen poistui päätöksenteon ajaksi (intressijäävi).

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

KH 23.02.2026 § 33

Kunnanjohtaja

Asiaa koskevan sivistyslautakunnan päätöksen jälkeen on julkisuudessa käyty keskustelua päätettävään asiaan liittyvän lapsivaikutusten arvioinnista tai sen mahdollisesta puuttumisesta. Lapsivaikutusten arviointi on päätöksentekoon liittyvä työväline, ei kuitenkaan hallintoasian käsittelyn edellyttämä menettelytapavaatimus. Varhaiskasvatusverkkoa koskevassa päätöksenteossa lapsinäkökulma on syytä ottaa huomioon joko erillisenä kohtana tai läpileikkaavana periaatteena. Tämän asian valmistelussa lapsinäkökulma on otettu huomioon etenkin läpileikkaavana periaatteena. Asian selventämiseksi on vielä laadittu valmistelusta oheinen kooste liitteineen.

Mikäli päiväkodin toimipisteiden yhdistämisellä olisi vaikutusta päiväkodin henkilöstön työsuhteen ehtoihin, tulisi kunnanhallituksen käynnistää päiväkodin henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Päiväkodin yhdistämispäätöksellä ei kuitenkaan olisi vaikutusta vakituisessa työsuhteessa olevien työntekijöiden työsuhteen ehtoihin, kuten ei myöskään niiden määräaikaisten päiväkodin työntekijöiden työsuhteen ehtoihin, joiden määräaikainen työsuhte on niin pitkä, että se jatkuu vielä mahdollisen päiväkodin toimipisteiden yhdistämisaikankohdan yli. Kaikki päiväkodin työntekijät ovat Tuusniemen kunnan päiväkodin työntekijöitä, eli kenenkään työpaikaksi ei työsuhteen ehtojen mukaisesti ole sovittu päiväkodin tiettyä toimipistettä.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus

1. hyväksyy sivistyslautakunnan esityksen kohdan 1 osalta ja esittää sen edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi
2. toteaa, ettei yhteistoimintamenettelyä ole tarpeen käynnistää, koska sivistyslautakunnan esitys ei vaikuta päiväkodin vakituisten työntekijöiden, tai niiden määräaikaisten työntekijöiden työsuhteen ehtoihin, joiden työsuhte on voimassa päiväkodin toimipisteiden suunnitellun yhdistämisen jälkeenkin.

Käsittely

Keskustelun kuluessa Irma Riekkinen teki vastaesityksen, jonka mukaan kunnanhallitus esittää valtuustolle, että päiväkodin Tuusjärven toimipisteen toimintaa jatketaan kevääseen 2028 saakka, minkä jälkeen tilannetta tarkastellaan.

Olli-Matti Tirkkonen kannatti Irma Riekkisen esitystä. Puheenjohtaja totesi, että on tullut kannatettu muutosesitys, ja kysyi, onko asiassa tarpeen äänestää vai hyväksyykö kunnanhallitus yksimielisesti Irma Riekkisen muutosesityksen. Kunnanhallitus kannatti yksimielisesti Riekkisen esitystä. Puheenjohtaja totesi Irma Riekkisen esityksen tulleen kunnanhallituksen päätökseksi.

Päätös

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että päiväkodin Tuusjärven toimipisteen toimintaa jatketaan kevääseen 2028 saakka, minkä jälkeen tilannetta tarkastellaan.

KV 23.03.2026
28/12.06.00/2026

Päätös

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite7	varhaiskasvatuksen tilanne
Liite8	Kooste lapsivaikutusten arvioinnista

11

Määräalan myynti: Tuusmäki

KH 19.01.2026 § 10

██████████ ovat ilmoittaneet kiinnostuksensa ostaa vajaan 10 ha:n määräalan Tuusmäestä asuinrakennusta varten. Ostettavalle määräalalle merkityn rakennuspaikan tarkempi sijainti sovitaan kunnan kanssa erikseen myöhemmin. Määräala sijaitsee Hämälä -nimisellä tilalla ja sen osoite on Tuusrinne 41. Alueella on voimassa kirkonkylän osayleiskaava.

Määräalan läheisyydessä sijaitsee laavu. Kunta siirtää sen pois kustannuksellaan 31.5.2026 mennessä. Kunta siirtää edellä mainittuun päivämäärään mennessä kustannuksellaan myytävältä määräalalta hakkuutähdekatat ja poistaa kustannuksellaan hiihtohissin vaijerin.

Kunnalle jää ostettavan määräalan itäreunalla kulkevalle tielle (kiinteistölle kulkeva tie) käyttöoikeus ja rasitteen muodostamisoikeus.

Kauppahinnan määrittelyssä on otettu huomioon arvio myytävän määräalan puuston arvosta ja määräalalla olevan rakennuspaikan arvo.

Valtuusto on hyväksynyt kokouksessaan 3.10.2016 § 25 Tuusniemen kunnan maa-alueiden myynnin periaatteet. Näitä periaatteita on noudatettu kyseisestä valtuuston päätöksestä alkaen. Kunnanvaltuusto hyväksyi 2.11.2020 § 43 hallintosäännön muutokset maanmyynnin periaatteiden osalta. Kunnanhallitus päättää maa-alueiden myynnistä noudattaen seuraavia valtuuston antamia perusteita:

- maa-alue on kunnalle tarpeeton
- maa-alueen koko on enintään 10 hehtaaria
- maa-alueella ei ole rakentamisoikeutta. Poikkeuksena kaavassa M-alueelle mahdollistettu rakentaminen
- kauppahinnan on vastattava paikkakunnalla yleistä maapohjan kauppahintaa, ottaen huomioon maa-alueen sijainti, koko ynnä muut sen hinnanmuodostukseen vaikuttavat tekijät. Mikäli maa-alueella on puustoa, tulee kauppahinnan kattaa myös metsänhoitoyhdistyksen arvioiman puuston arvon.

Kaikkien edellä mainittujen perusteiden on täytyttävä samanaikaisesti. Muussa tapauksessa maa-alueen myynnistä päättää valtuusto.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että kunta myy oheisen karttaliitteen mukaisesti kiinteistöltä 857 – 409 – 4 – 0089 noin 9,33 ha:n suuruisen määräalan 36 000 euron kauppahinnalla.

Lisäksi kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan ja hallintojohtajan allekirjoittamaan myytävän määräalan oheisen kauppakirjan mukaisesti edellyttäen, että valtuusto hyväksyy kaupan.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KV 23.03.2026
94/00.02.00/2026

Päätös

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite9	Tuusmäki kartta

Viiteaineisto

Otsikko
Kauppakirjaluonnos, Tuusmäki

12

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Muutos vuotuisen talousarvioprosessiin

KH 17.11.2025 § 229
380/00.02.00/2025

Hanna Mustonen esitti valtuuston kokouksessa 10.11.2025 kokoomuksen valtuustoryhmän aloitteen ”Muutos vuotuisen talousarvioprosessiin”.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että ”Tuusniemen kunnan talousarviot ovat olleet pahasti miinusmerkkisiä jo monta vuotta. Erilaiset korjausliikkeet ovat tarpeen (esim. erilaiset säästöt kunnan toiminnassa, omaisuuden myynti, veropohjan laajentaminen).”

Aloite jatkuu seuraavasti: ”Marraskuun valtuuston kokouksessa 2025 valtuustolle esitettiin veroprosentin korotusta, mutta ei muita mahdollisia tapoja korjata talousarviota kohti nollatulosta. Valtuutetut päättävät palasista ilman kokonaiskuvaa. Esitämme, että vuonna 2026 ja eteenpäin valtuustolle esitetään muut mahdolliset tavat tasapainottaa kuntatalous yhdessä veroprosentista päätettäessä ja niiden vaikutus talouteen. Näistä valtuusto voi sitten keskustella, valita ja päättää oman arvopohjansa ja Tuusniemen kunnan tarpeiden mukaan.

Hallintosäännön 113 §:n mukaan valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Valmistelija

Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee aloitteen tietoonsa saatetuksi ja päättää lähettää sen valmisteltavaksi keskushallintoon.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KH 23.02.2026 § 36

Tuusniemen kunnan taloutta on jouduttu tasapainottamaan systemaattisesti jo pitkään. Kunnassa on laadittu usemman vuoden kerrallaan voimassa olevia talouden tasapainottamissuunnitelmia

kattavasti jo vuodesta 2015 alkaen. Nyt meneillään oleva kunnan talouden tasapainottamissuunnitelma kattaa vuodet 2023 – 2026. Valtuusto on hyväksynyt kyseisen talouden tasapainottamishjelman kokouksessaan 6.11.2023 § 60. Ohjelma sisältää 18 eri toimenpidettä tai toimenpidekokonaisuutta suunnitelman voimassaoloaikana. Yksi edellä mainituista toimenpiteistä on kuluven vuoden alusta voimaan tullut kunnallisveroprosentin korotus. Valtuuston hyväksymät talouden tasapainottamistoimet on sisällytetty kunnan talousarviioihin ja siltä osin kun ne ovat vaatineet valtuuston erillisen päätöksen, kuten veroprosentin korottaminen, kyseiset tasapainottamistoimet ovat tulleet vielä valtuustoon erikseen päätettäväksi. Euromääräisesti merkittävimmistä valtuuston päättämistä talouden tasapainottamiskeinoista on toteuttamatta kiinteistöveroprosenttien nosto. Kunnassa on tarvetta jatkaa talouden tasapainottamista uudella talouden tasapainottamishjelmalla.

Kunnan kunkin vuoden talousarvioprosessi on käynnistetty koko päivän kestäväällä valtuustoseminaarilla, jossa johtavat viranhaltijat ovat avanneet kunnan talouden lähtökohtia ja toiminnallisia tavoitteita. Seminaareissa on myös varattu aikaa keskustelulle ja kysymyksille. Talousarvioraami on valmisteltu vuosittain valtuustoseminaarin jälkeen siten, että sen valmistelussa on otettu huomioon valtuustoseminaarissa tullut mahdollinen evästys.

Kunnan talousarvioprosessia on mahdollista kehittää tarvittavilta osin lainsäädännön, kunnan hallintosäännön ja aikataulujen puitteissa.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää, että valtuusto merkitsee tiedoksi edellä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KV 23.03.2026
51/00.02.00/2026

Päätös

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite10	Valtuustoaloite Muutos vuotuisen talousarvioprosessiin
Liite11	Talouden tasapainottamisohjelma 2023 - 2026
Liite12	Kutsu valtuuston talousarvioseminaariin 15.9.2025

13

Vuoden 2025 aloitteet

KH 16.03.2026 § 51

Tuusniemen kunnan hallintosäännössä todetaan valtuutettujen aloitteista: Kokouskutsussa mainittujen asioiden jälkeen on valtuustoryhmällä tai valtuutetulla oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle. Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitettun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu. Kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettut toimenpiteet. Jos 1 momentissa tarkoitettun aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, asia on otettava käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta. Lisäksi palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita kyseistä kunnan palvelua koskevassa asiassa. Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettut toimenpiteet.

Vuonna 2025 tehtiin kaksi valtuustoaloitetta. Niiden tekijä oli Hanna Mustonen/ Kokoomuksen valtuustoryhmä. Kunnanhallitus vastasi aloitteeseen ” Muutos vuotuisen talousarvioprosessiin 23.2.2026 § 36 ja esittää, että valtuusto merkitsee aloitevastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi. Kuntalaisaloitteita tehtiin 10 kappaletta sekä vanhus- ja vammaisneuvoston aloitetta kaksi kappaletta. Kunnanhallitus käsittelee 16.3.2026 vastausta aloitteisiin Luostaritien valaistuksen säilyttämisestä Kosulassa sekä vastausta aloitteeseen yhteisestä olohuoneesta. Muihin vuonna 2025 saapuneisiin kuntalaisaloitteisiin kunnanhallitus on antanut vastauksensa.

Vuonna 2026 kuntaan on saapunut yksi kuntalaisaloite ”Yhdessä enemmän – yhteisöllinen hyvinvointi Tuusniemellä”. Kunnanhallitus on lähettänyt sen valmisteltavaksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmälle, joka kokoontuu 12.3.2026.

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan luettelon aloitteista ja niiden käsittelystä vuodelta 2025.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KV 23.03.2026
69/00.02.00/2026

Päätös

Liitteet

Numero Otsikko

Liite13 Vuoden 2025 aloitteet ja niiden käsittely

14

Muut mahdolliset asiat

KV 23.03.2026

Käsitellään muut mahdolliset asiat.

Päätös